

# Земледѣлска Борба

ВРѢМЕНЕНЪ ЛИСТЪ НА СДРУЖЕНИТЪ ЗЕМЛЕДѢЛЦИ ОТЪ ПЛѢВЕНСКИЯ ОКРЪГЪ.

I Брой 5 стот.

Съзнателнитѣ земледѣлци гласуватѣ съ оранжева бюлетина.

I Брой 5 стот.

## ПИСМО

до Земледѣлцитѣ — избиратели въ Плѣвенския Окръгъ.

### Земледѣлци,

Нешастието, което сполѣтя насъ и България, не води началото си отъ 17 септември 1912 година, когато царския указъ ни призова въоръжени на бойното поле. Ранитѣ, които днесъ сваляха България и народа ѝ на болничното легло, сж стари и придобити отъ много по-рано. Войната, щѣ прѣживѣхме, прѣживѣваме и ще продължаваме да понасяме послѣдствията ѝ, бѣ само единъ новъ ударъ, който направи тия рани по-дълбоки, по-грозни и по-мъчноизличими. Самата война, нещастния ѝ край и разгрома на народното благосъстояние сж послѣдци на едно управление, което е чуждо на нашитѣ, на народнитѣ интереси отъ единия и до другия си край.

Редятъ се партия слѣдъ партия на власт, изрѣждатъ се по дваждъ и триждъ, общаватъ ни какво не, а когато минатъ изборитѣ, когато си докаратъ болшинство отъ свои хора въ народното събрание, за бравятъ обещанията си, заоравятъ думи и кльвти. Напротивъ облѣгнати на царското колѣно, изпълнявайки и най-дребнитѣ прищевки на тоя прѣвъ ужъ „Народенъ служител“, тѣ вършатъ дѣла противни на общанитѣ и връзъ всѣка рана прибавятъ нова, връзъ всѣко зло притурятъ по двѣ и три.

Не народътъ, не ние сме силата господарьтъ въ тая държава, а такъвъ е станалъ царя и неговитѣ партии; не нашата, а неговата и волята на неговитѣ приятели отъ тия партии, които той наредъ гошава на дѣжавната трапеза — властятъ, е законъ въ страната; не тѣ малцината се кланятъ намъ, а ние тѣмъ, ние грамадното мнозинство народа и търпимъ тѣхнитѣ прищевки, търпимъ тѣхнитѣ наредби и изпълняваме тѣхната воля.

Десятки години дворцовитѣ партии, дворцовата камарила, крѣпятъ и засилватъ единъ личенъ режимъ, закрѣпватъ и засилватъ волята на единъ монархъ; грабятъ насъ чрѣзъ тѣсти и прѣтѣсти заплати, чрѣзъ тежки и непоносими държавни бюджети, разхищаватъ народната пара, създаватъ си богатства отъ нея, чрѣзъ всевъзможни гешефти, заеми, прѣдприятия и кражби, подържатъ мръсни службогонски тайфи и вършатъ какви ли не произволи и насилия.

Гдѣ е общинското ни самоуправление? Не виждате ли, че днесъ даже единъ падаръ не можемъ сами да си условимъ. За всѣка една работа властницитѣ въ България ни туриха скѣпо и прѣскѣпо плащани опекунти. Гдѣ е автономията, самоуправлението въ окръжието? Не е ли тамъ волята на единъ окръженъ управителъ по-силна отъ тая на цѣлото население въ окръга? А какво да кажемъ за държавата? На слушаме ли всѣкичасно насъ народа въ тая страна да ни сравняватъ съ добитъка, съ стадата; да ни оприличаватъ на една гань, която ще избере за министри

и народни прѣдставители даже и най-долнитѣ улични хора, стига само царя да имъ даде властъ въ рѣцѣтѣ и ги натовари да произведатъ избори!?

При такова положение на нѣщата, разбира се, нѣма нищо чудно въ това, че ние земледѣлцитѣ, народа въ тая страна, бѣхме изненадани и отъ една война и поведени като стадо на касапница; нѣма нищо чудно въ това, че тая война завърши съ такъвъ погромъ за насъ и, че днесъ ние сме изправени прѣдъ едно економическо робство.

### Членъ 17 счупи нашитѣ глави.

Ще си спомнитѣ ли за чл. 17, вие избирателитѣ-земледѣлци? Ако вие искрено търситѣ виновницитѣ на днешната катастрофа спомнете си за тоя членъ отъ конституцията. Тамъ, тамъ въ петото Велико Народно Събрание се положиха основитѣ на тоя новъ и грозенъ ударъ върху народното благосъстояние. Спомнете си за прочутитѣ дворцови „седѣнки“, на които шефовецъ на политическитѣ ни котерии дадохъ обещание на монарха, че ще подържатъ неговия прѣктъ за изменението на конституцията и какъ слѣдъ това тѣ дойдоха между насъ да святъ вражди и заблуди. „Дайте, казваха тѣ, да измѣнимъ чл. 17: договоритѣ трѣбва да бѣдатъ тайни, а нашия царъ е умѣнъ, великъ дипломатъ, новъ Бисмаркъ отъ слѣтнитѣ на когото трюери цялия свѣтъ; дайте право на тоя „месия“ за България да сключва тайни договори и той ще ни очуди съ мъдростта и дипломацията си“ . . .

Гдѣ бѣхме тогава ние-народа, земледѣлцитѣ, грамадното мнозинство избиратели? Ако бѣхте се вслушали тогава въ гласа на сдруженитѣ ваши братя по тѣгло, и дадохте поддрѣпата си тѣмъ и изпратихме заедно само 100 души истински наши защитници, щѣхме да прѣдотвратимъ тая ужасна катастрофа, щѣхме да попрѣчимъ за свързването на тия глупави и мизерни договори и щѣхме да спасимъ наши прѣди всичко, защото бѣдствието на България е бѣдствие днесъ изключително само за насъ.

Казахме ви ние сдруженитѣ земледѣлци и тогава, както днесъ, опасността; казахме ви, че чл. 17 ще счупи нашитѣ глави, но малцина бѣха ония които съзнаха истината и застанаха на нейна страна. Болшинството отъ несдруженитѣ земледѣлци дадохъ поддрѣпата си на ония, които се бѣха ангажирали въ дворцовитѣ „седѣнки“; деде гласовѣтъ си за котеритѣ и избраха хора които позволиха на монарха да сключва скришомъ отъ народа договори и да ангажирва бѣдащето ни въ авантюри като тая война.

Въ петото Велико Народно Събрание зачена онова, което въ Букурещъ закопа България надолу съ главата и ни доведе до икономическа и политическа немощъ.

Не народа свърза тия глупави договори.

Снабденъ съ пълномощие да свързва тайни договори отъ името и за смѣтка на българския народъ, царъ Фердинандъ, заедно съ цанковишко-народняшкитѣ министри, подъ покровителството на Русия свързватъ първия договоръ съ Сърбия. — По желанието на българския народъ ли, за освобождението на македоно-одринския ли робъ? — Не.

Затруднена въ далечния изтокъ, влѣзла въ конфликтъ съ Монголия и Китай, Русия си задава за цѣль да създаде сръбско-българския съюзъ, който да брани нейния тилъ отъ Австрия въ случай на война съ горнитѣ държави. Разбира се, за основа на тоя съюзъ се поставя завладѣването и подѣлбата на Европейска Турция. Покровителката Русия, обаче, си запазва широки права: Най-напрѣдъ, една устна уговорка, че градоветъ Одринъ, Лозенградъ и Цариградъ заедно съ ларданелитѣ, ще останатъ като бѣдащо нейно владѣние, а второ — руския императоръ да бѣде арбитрьтъ въ случай на спорове между съюзницитѣ и то съ право на произнасяне не само върху спорната по договора зона, но и върху самото изпълнение и тѣлкувание на договора. И по тоя начинъ, чрѣзъ даването на такъвъ арбитражъ, се е отръкло съществуването на самия договоръ и се е признала волята на императора за такъвъ.

Желаете ли Русия по-скорошното освобождение на македоно-одринския робъ? Не. Тя постоянно е давала „свѣти“ въ Българьтъ и София да мирува и не се прѣдизвиква Турция. Защо? Защото слѣдъ руско-японската война Русия още не е дошла на себе си; слаба е да участвува въ плякосването на Турция и затова защото „балканския съюзъ“ бѣ необходимъ прѣди всичко ней, като съюзникъ срѣщу Австрия.

Ала за голѣмо нейно огорчение, България влѣзва въ прѣговори и съ Гърция и тя се вижда принудена да се намѣси и прѣкжне тия прѣговори. За Русия било неизгодно присъединението и на Гърция къмъ „балканския съюзъ“, защото засилень съ Гърция съюза лесно би се съблазнилъ отъ богатата плячка и би нападналъ на Турция прѣди още покровителката да е силна да вземе своя пай.

Но винаги освѣдомени добрѣ Гърцитѣ схващатъ всичко и тогава вече тѣ прѣдлагатъ на България съюзъ — сериозно ли мисли, питатъ тѣ, българското правителство да сключва съ Гърция съюзъ или не, защото тя е въ прѣговори за запазване интереситѣ си и съ Турция. Гърция прѣдпочита съюза съ България, но ако въ София нѣматъ сериозни намѣрения и не прѣстѣпатъ веднага къмъ работа, тя нѣма да изпусне изгодитѣ на турско-грѣцкото споразумение.

Тая грѣцка хитрина уплашва есериозно нашитѣ дипломати и тѣ изпращатъ Дръ Даневъ въ Ливадия при руския императоръ да го моли да позволи сключването на съюзъ съ Гърция. На нему е било изтъкната опасността за България отъ едно турско-грѣцко споразумение и слѣдъ дълги молби императорътъ сконилъ и дава съ-

ОБРАЗЦОВО НАР. Ч-ЩЕ  
Г. ДИМИТРОВ-ПЛЕВЕН  
БИБЛИОТЕКА

42154

21483 21,483

гласието си, но съ условие, че България няма да бърза и безъ съгласието на Русия няма да обявява война.

Българското правителство подновява прѣговоритѣ съ Гърция и започва усилено да се готви за война. Тоя пътъ, обаче гърцитѣ не бързатъ, прѣговоритѣ умишлено се протакатъ отъ тѣхна страна и войнѣта ни заварва почти безъ писменъ договоръ съ тѣхъ — Гърция остава съ развързани рѣцѣ.

#### Правителството прѣдизвика войната.

Въпрѣки съветитѣ на Русия, българското правителство усилено се готвеше за война. Правителствени агенти извършиха атентата въ Щипъ, а добръ платенитѣ жълти и патриотарски вѣстници разтвориха уста заговориха за кланета, за изтрѣбленіе на българщината въ Македония, за плашваха Турция, приканваха народа къмъ война и се заканваха на малодушното, ужъ, цанковишко народняшко правителство, за гдѣто то не обявява война на „вѣковния тиранинъ“. Скоро, обаче, тия аларми заглѣхнаха всрѣгъ спокойствието на народа.

Правителството не се отчая. Какъ правителствени агенти извършиха кочанския атентатъ и прѣдизвикаха клане. Тоя пътъ, правителството бѣ взело всички мѣрки за да успѣятъ алармитѣ за война и да излъзе, че не правителството, а народа иска войната. Брѣ народни събори, брѣ митинги за война, брѣ войственіе статии и пр. *Кои вдигаха тоя бѣсенъ вой за война?* Хората на всички дворцови котерии, съвмѣстно съ правителственитѣ хора, а вѣстникъ „Мирь“ се приструваше и викаше; „нешемъ война, не ще я правителството,“ защото трѣбваше прѣдъ Русия да се каже, че народа иска войната, народното желание е таково и противъ него правителството не може да противостои, освѣнъ ако иска да създаде революция, която ще помете и него и трона.

Нищо не можеше въ тоя моментъ да спрѣ властницитѣ и политическитѣ котерии изъ главоломния пътъ, по който бѣха трѣгнали още отъ петото Велико Народно Събрание.

Напраздно бѣха противовойственитѣ митинги устроени отъ сдруженитѣ земеделѣци тукъ таме, напразно пишеше „Земледѣлско Знаме“, органа на сдруженитѣ земеделѣци въ България.

„Войната ние не можемъ да искаме, защото знаемъ какви ужасни послѣдствия тя носи за работния земеделѣлски народъ, който пълни казармитѣ, и който ще жертвува най жизнеспособнитѣ свои чада на бойното поле; войната ние не можемъ да искаме, защото незнаемъ, нито имаме възможность да знаемъ въ какви условия се намираме, т. е. дали дипломатически финансово и боезо България е добрѣ поставена; война ние не можемъ да искаме, защото не можемъ да горимъ юргана заради бѣлхата; война ние не можемъ да искаме, защото не можемъ да носимъ отговорността за една сѣщинска авантюра; война ние не можемъ да искаме, защото изразяваме мнѣнието и убѣждението на едно грамадно земеделѣлско съсловие... Да искаме война, това би било цѣло безумие отъ наша страна. Това би означавало, че сме или въртоглави патриоти, или пройдохи, които петъ пари не даватъ за съдбата на българския народъ. Слава Богу, до таково положение нито сме дохождали, нито мислимъ да дохождаме“.

„Войната ние не искаме, защото щадимъ живота и интереситѣ народни, защото

то щадимъ бѣдѣшето на България“ (Брой 80, 17 септември 1912 год.).

#### Къмъ освободителна или къмъ завоевателна война ни поведоха.

На 17 септември излъзе царския указъ. За моментъ всички ние притрѣпнахме и казахме си—дѣлгѣтъ ни зове. Македоноодринския робъ най-сѣтнѣ трѣбва да бѣде свободенъ;—свобода ще му занесемъ ние и тѣй, както за нашата свобода паднаха 200 хиляди руси, така и ние ще трѣбва да се пожертвуваме за освобождението на брата робъ. Ентосиазъмъ окрили нашия духъ и полѣтѣтъ ни по тракийскитѣ полѣта бѣ смѣлъ и силенъ; нанисахме побѣда слѣдъ побѣда. Лозенъ-градъ пада, разбиваме турцитѣ при Селиуло, обсаждаме Одринъ, разгромяваме турскитѣ пѣлчища при Люле-бургазъ-Виза... Чертаемъ ние смѣло нови граници щедро лѣемъ кърви за свободата на брата робъ... **Войната е свършена.** Обърнати въ паническо бѣгство *Турцитѣ прѣдлагатъ граница линията Мидия — Еносъ и миръ окончателенъ, тамъ подписанъ на барабана.* „Стига толкова жертви, телеграфиратъ тѣ на главнокомандующия съюзнитѣ войски, искаме миръ, безчовѣчно е да даваме нови човѣшки жертви... Но България отхвърля прѣдложения Миръ и дава заповѣдъ на войскитѣ да нападнатъ чаталжа!—*Това бѣ фаталната грѣшица, която разсипа създаденото отъ насъ, чрѣзъ нашия ножъ и гърди. Това затри побѣдитѣ.*

И отидохме да гинемъ прѣдъ Чаталжанскитѣ окръпления, а въ това врѣме отъ София потегля тренъ натоваренъ съ царскитѣ каляски, униформата на гвардията и кръста отъ Гоф. църква „Александръ Невски“, отивайки къмъ Цариградъ, гдѣто на „Царь Освободителъ“ и неговитѣ министри „сздателитѣ на балканския съюзъ“, трѣбвало да се устрои блѣжково посрѣщане. На Св. „София“, кръстѣ трѣбвало „освободителя“ да забие и облеченъ той и синоветъ му въ староврѣменни багреници, каквито старитѣ наши царе носели, да се коронясва съ корона на глава, возенъ въ разкошнитѣ си каляски всрѣдъ патруфената си гвардия, парадтии блѣскавъ приемъ да си устрои.

**Руситѣ бѣха изненадани** отъ отказа на България да приеме прѣдложения миръ. Слѣдъ завладѣването на Лозенградъ и одринъ, отиването на българскитѣ войски въ Цариградъ, бѣ явно прѣдизвикателство. срѣмо тѣхъ и Русия неможа да ни прости това вѣроломство. Войната и спрямо нея стана вече завоевателна и казваха си: — „Цариградъ, значи Цариградъ искатъ българитѣ да завладѣятъ и да попрѣчатъ на нашата вѣковна политика“... Възмутени тѣ спрѣха българскитѣ войски на чаталджа, накараха турцитѣ да сключатъ съ насъ не вече миръ, а примирие и ни пратиха въ Лондонъ за *зеленъ хайверъ*. Мѣсеци наредъ прѣговоритѣ нарочно се протакаха, за да се даде възможность на Сърби и Гърци да се споразумѣятъ, да се окръпятъ въ Македония и ни принудятъ да приемемъ тѣхнитѣ искания, — искания бече и на Русия.

**За фапираната по тоя начинъ политика на българския монархизъмъ и котерии** ние трѣбваше 11 мѣсеци да гниемъ изъ окопитѣ, да дадемъ десетки хиляди човѣшки жертва и несмѣтни материални срѣдства за да я спасяваме. Нещастията започнаха да се трупатъ едно слѣдъ друго върху главата ни: водихме втора, че и трета война, вече съ довчерашитѣ ни съюзници, дадохме кръвъ и кости за да изплащаме тѣхнитѣ прѣстѣпления.

**55-58,000 убити, измърли и изчезнали** безслѣдно въ войнитѣ, отъ които 90% сѣ земеделѣци на възраст 20—45 години, ба-

щи затворили 40-50 хиляди кѣщи и почернили и потопили въ сълзи 250—300 хиляди: жени, дѣца, майки, бащи, сестри и братя — ето резултата на тая кървова изтрѣбителна лудость; 850 милиона лева държавни дългове, крѣгло на два милиарда съсипано народно богатство, остали безъ кола, безъ добитѣкъ и съ разклатено здравѣ — ето нашата печалба...

България днесъ е окастрена, сразена, финансово разтроена е економически разгромена. И всички викатъ „гърсете виновницитѣ, накажете виновницитѣ“... но не защото искатъ да изцѣратъ злото, не защото искатъ да накажатъ злосторницитѣ, но защото, смѣтайки ни пакъ за вчерашнитѣ простаци, бързатъ да хвърлятъ прахъ въ очитѣ ни и да мизатъ за наши доброжелатели и спасители. „Дрѣжете виновницитѣ“, викатъ тѣ повече отъ насъ, защото сѣ сѣщинскитѣ виновници и бързатъ повече отъ всички други да викатъ „разплата, разплата“, тѣй както разбойницитѣ, що сѣ ограбили нѣкоя кѣща, викатъ повече отъ стопанина — „дрѣжете крадеца, хей оня е крадеца“ и чакатъ хазаина да хукне да гони тѣхния другаръ, та въ негово отсъствие да дообератъ кѣщата и кпаятъ кожитѣ си, така и сѣщинскитѣ виновници за днешната катастрофа, днесъ викатъ повече отъ всички насъ — „разплата, разплата“...

#### Земледѣлци избиратели,

Не се подавайте на тия присторени викове; измама е; пазете се отъ тѣхъ. Наистина зло разгроми нашитѣ огнища, виновницитѣ, причинителитѣ на тая катастрофа трѣбва да понесатъ наказанието си, но пазете се отъ другаритѣ на хайдутина, които дебнатъ да влѣзатъ въ домѣтъ ни, когато ще хукнемъ да гонимъ другаря имъ виновникъ. Днесъ не е врѣме да оплакваме загубеното, а да търсимъ изхода отъ това положение; пазете се отъ ония които искатъ да ви накаратъ да мислите само за отмъщение, но не и за спасение. Новъ държавенъ дългъ 850 милиона лева виси надъ главата ни, увеличение на бюджета, на данѣцитѣ ни очаква, нова катастрофа се готви днесъ за насъ — помислете за своето бѣдаше. Защото истината, истина ви казваме злото което ни врѣхлетъ не е довършено, напротивъ плодетѣ му ще узрѣятъ слѣдъ 24 ноември, въ 16-то Народно Събрание. И както прѣди петото В. Н. С. ви казахме истината, че чл. 17 ще счупи главитѣ ни, така и днесъ ви прѣдупрѣждаваме, че 24 ноември ни готви нови катастрофи. Отворетъ си очитѣ добрѣ, за да не би и утрѣ, както днесъ бѣде вече късно, много късно.

**Сѣщинскитѣ виновници сѣ,** политическитѣ котерии. Тѣ тласкаха страната цѣли 37 години изъ тоя катастрофаленъ пътъ; а днесъ взаимно се обвиняватъ едни други само за да ни заблудатъ отново и яхнатъ властѣта, своитѣ кожи да спасятъ Тѣ бѣха ония които създадоха тоя свирепъ и дивъ личенъ режимъ въ страната, тѣ го коренясаха въ Велик. Н. Събрание и видоизмѣниха чл. 17 за да свѣржатъ нашитѣ, а развържатъ неговитѣ рѣцѣ; тѣ бѣха помагачитѣ на правителството въ войственитѣ му аларми и митинги, тѣ бѣха ония които приписваха нашитѣ побѣди на своето си управление, тѣ сѣ сѣщитѣ които и днесъ бликатъ краката на монарха. Това сѣ тѣ глутницитѣ които 37 години ни грабятъ и распиватъ, а днесъ съ нови заблуди ни обѣщаватъ ужъ спасение; ужъ спасение отъ удара ни готвятъ, а то нови катастрофи по страшни и грозни. Съставени отъ башъ байрактарбашии—адвокати, прѣдприемачи, банкери, фабриканти, бюрократи и службагонци, за тѣхъ всекога властѣта е била срѣдство за да се охранятъ на народна

сметка. Адвокати прѣдприемачи, службогонци, това сж тѣ партиитѣ, които десетки години се изреждат на властта, ограбват ни чрѣз тѣсти заплати; чрѣз тежки и непоносими държавни бюджети, разхишават народната пара, създават си богатства отъ нея, чрѣзъ всевъзможни гешефти, заеми, прѣдприятия и кражди; стесняват правата ни и вършатъ какви ли не производи и насилия. За тѣхъ ние 15 пѣти давахме гласоветѣ си, съ тѣхъ ние пълнихме народното събрание повече отъ 30 години, а тѣ едно само сж почитали и бранили — монарха, властогораздавача, защото имъ е господаръ.

Отъ спасение се нуждаемъ ние, народа, защото днесъ приличаме на единъ болникъ току що измъкнатъ изъ огъна, изъ пожара. Църъ на болкитѣ ни, да привържимъ ранитѣ си, прѣди всичко и нека пакъ незабравимъ виновницитѣ. Трѣбва прѣди всичко да се тури край на това управление, което цѣли 37 години ни гласка изъ тоя главоломенъ пѣтъ; смъртъ на личния и котериинъ режимъ и на 24 ноември поне да кажемъ своята господарска, воля.

Не къмъ нови войни, а миръ, дълготраенъ, миръ ние потрѣбемъ за да се прѣдадемъ на усилено економическо и културно издигане.

Коренни реформи въ военното дѣло; не нападателна, не царска, а народна армия.

Финансови реформи за да избавимъ страната и нази си прѣди всичко отъ прѣдстоящия финансовъ фалитъ; 800 милиона старъ държавенъ дългъ и 850 милиона новъ —милиардъ и 650 милиона дългове, които ще изискватъ вече около 100 милиона за лихви и погашения, прѣдвиждани ежегодно въ държавния бюджетъ—тежко финансово робство виси надъ главата ни, защото за покриването на дълговетѣ, ще послѣдва неминуемо увеличсние и на данъцитѣ: Попитайте се върху чий грѣбъ ще се трупнатъ тия нови давнини?

#### Избиратели-земледѣлци,

На 24 ноември съ нашитѣ бюлетини ще трѣбва да поискаме прѣди всичко:

1. Изтегляване външната политика изъ рѣцѣтѣ на монарха.
2. Да кажемъ на властницитѣ да се свиятъ въ чорупката си и прѣстанатъ да мислятъ за реваншъ, за нови войни.
3. Да поискаме намаление срока на военната служба отъ двѣ на една година и проучване условията за въвежданого на милиционата система. Намаление числото на постоянната армия отъ 58 на 40 хиляди, съгласно чл. 5 отъ закона за въоръженитѣ сили.
4. Намаление голѣмитѣ заплати на военнитѣ и граждански чиновници и прѣмахване на излишнитѣ служби.
5. Въвеждане на прогресивно подходния данѣкъ.
6. Прѣмахване косвенитѣ данѣци върху прѣдметитѣ отъ първа необходимостъ.
7. Забраняване на лихварството упоравнявано отъ частни лица.
8. Секвестриране само една частъ отъ прихода на стопанствата на неизправнитѣ длѣжници, а не лишаването имъ отъ срдствата за прѣхрана.
9. Законъ за ефтенно и бързо правосъдие.
10. Пѣтующи Мирови сѣдии и сѣдебни пристави.
12. Държавни аптеки Държавна безплатна медицинска помощъ.

#### Отъ кого ще искаме тия реформи?

Отъ политическитѣ ли котерии. Десятки години ние чакахме отъ тѣхъ тия добрини. Тѣ не само не унищожиха личния режимъ, но го коронясаха въ В. Н. С. и всѣцѣло прѣдадоха въ рѣцѣтѣ му външната политика съ видоизмѣнението

на чл. 17. Да се примирятъ политическитѣ котерии съ днешното окастраване на страната ни това е невъзможно. Насъ ни заявиха, че свиватъ знамената за „по добри дни“, а свидѣтели сме на новитѣ воинствени закани. Ако правителството спечели изборитѣ и успѣе да склочи заема, да вземе пари нѣма да бжде чудно, ако ни хвърлятъ напролѣтъ въ нова една война. Правителствени нѣкои дѣдриви уста говорятъ това вече явно. Да се направятъ реформи въ военното дѣло, на това не можемъ още повече да се надѣваме. Въмѣсто радикални реформи насъ ни залѣгатъ съ вестовойски въпроси, а създаватъ нови военни дембелханета, нарѣчени инспекторати, въ които ще се настанятъ фалирали генерали, само за да имъ се плаща по 18 хиляди лева годишни заплати.

Намаление на заплатитѣ — това хиляди пѣти ни е обѣщавано отъ всички партии, но никога не сж го свѣршвали. Образувани отъ службогонци, тия партии не само не сж намалили заплатитѣ, а сж ги увеличавали, не само не сж прѣмахвали излишнитѣ служби, а сж ги увеличавали. Може намъ да се иска намаление на тия заплати, може намъ да се вижда хиляда лева на мѣсеца голѣма заплата, но тѣмъ не, защото намалението на тѣхнитѣ голѣми заплати ще облѣгчи нашия данѣченъ товаръ, но ще намали охолството и болярския имъ животъ. Съкращение на чиновническия персоналъ е полезно за намъ данѣкоплатцитѣ, но биха ли го искали ония службогонци, които сж създали тия партии, само за да се охранятъ чрѣзъ държавната трапеза? Не вижламе ли, че чиновницитѣ дори и днесъ, когато страната е прѣдъ финансовъ фалитъ искатъ увеличение на заплатитѣ си и поврѣщане на неплащанитѣ  $\frac{1}{3}$  отъ заплатитѣ имъ прѣзъ войната. Що ще диримъ пакъ при тѣхъ въ тия не наши, а тѣхни партии!

Въвеждане на прогресивно-подходния данѣкъ. Всички партии сж го вписали въ програмитѣ си, но коя до днешенъ день го е дала? Десятки години ние се оплакваме, че данѣцитѣ сж несправедливи, признаватъ го и тѣ, и искаме справедлива данѣчна система. Когато дойдатъ избори обѣщаватъ го всички, ала слѣда изборитѣ най-лесно него сж забравяли. Ето и днешнитѣ властници признаватъ, че държавния бюджетъ, трѣбовало да се увеличи поради дълговетѣ, ала то-щѣло да стане така, че да не засѣгне земледѣлцитѣ. Разбира се това е само за прѣдъ насъ. Въ издавания на френски езикъ, в. „Ехо отъ България“ правителството, правейки апелъ къмъ френскитѣ банки за заемъ, много ясно казва: „за покриването на лихвитѣ и погашението на тоя заемъ, правителството ще увеличи поземления данѣкъ, защото земледѣлцитѣ сж най-леко обложени и отъ войната тѣ най-малко пострадаха“. Това е намѣрението и убеждението на всички партии. А намъ ни увѣряватъ, че не намъ ще стоварятъ новия данѣченъ товаръ, само защото ние земледѣлцитѣ сме мнозинството избиратели и безъ нашитѣ гласове правителството не би могло да се закрѣпи на властта.

Прогресивно-подходния данѣкъ вече 30 години чакаме, 300 още да чакаме, догдѣто адвокати, прѣдприемачи, банкери, фабриканти и службогонци ще пращаме въ Народното Събрание, тая справедлива данѣчна система нѣма да дочакаме. Тѣ сж авторитѣ на сегашната несправедлива данѣчна система, чрѣзъ която обложиха тѣхъ си колкото за адетъ, а върху наши грѣбове сложиха всичкитѣ данѣчни тежести, и тѣ нѣма да бждатъ, особено днесъ, толкова глупави щото да взематъ отъ нашия товаръ за да увеличатъ тѣхния. Прогресивно-подходния данѣкъ, ще обложи тѣхнитѣ капитали, голѣми доходи сжкопѣвни брилянтни прѣстени, обеци, гривни; тѣхнитѣ покжщнини отъ канапета, гардиropи, скринове, килими, посрѣбвени сѣдове, позлатени полюлеи и пр. пр. Въ наши кѣщи сж трѣнъ да завъртатъ нѣма какво да се окачи, но въ тѣхнитѣ кѣщи има и прѣима и тѣ никога нѣма да създадатъ тая данѣчна система, която ще обложи тѣхъ прѣди всичко.

Финансови реформи за да се избавимъ отъ финансовъ фалитъ. Ще направятъ ли това партиитѣ? Напротивъ сега имъ се е падналъ случая за да свържатъ народнитѣ рѣцѣ за винаги. Европейскитѣ Банки искатъ срѣщу новия заемъ „реални гаранции“, искатъ залагане на държавнитѣ приходи. И утрѣ чрѣзъ новия държавенъ заемъ ще бжде заложенъ единъ приходенъ държавенъ бюджетъ, чрѣзъ който за винаги ще ни кажатъ сбогомъ финансови реформи. Покрай стария „Буске“ които държи ключоветѣ на бандеролитѣ и приходитѣ отъ общинскитѣ налози ще дойдатъ още нѣколцина, които ще взематъ ключоветѣ на всички дачѣци и както днесъ Буске не позволява никакво побутвание на заложенитѣ у него приходи, така и утрѣ новитѣ му другари нѣма да ни позволятъ да бараме тѣхнитѣ залози.

Бързо и ефтенно правосъдие, — до тогава

догдѣто адвокати ще изпращаме въ Народното Събрание, то нѣма да дойде. Такива сж тѣ: адвокати, прѣдприемачи, банкери, фабриканти, службогонци — една шепа хора, които ние земледѣлцитѣ, грамадното мнозинство, 85% отъ населението, избираме и пращаме въ народното събрание нашитѣ болки да цѣрятъ, за насъ добро да наредятъ, безъ да се сѣщаме, че тѣхнитѣ интереси сж противъ намъ, че нашето добро за тѣхъ е жива болестъ, и че за да създадатъ за себе си охолень животъ, хвърлили сж насъ въ духовна и имотна бѣднотия. Една шепа хора, но хитри, раздѣлили ни на партии, каратъ ни да се гонимъ едни други, а тѣ се избиратъ и макаръ отъ различни партии каквото избраниа адвокатъ нтиправи за себе си, прави го за всички адвокати, каквото направятъ избранитѣ службогонци, правятъ го за всички чиновници. Мнозинството сме, ама аргатуваме на чужди интереси, защото тѣ малцината никога не биха влѣзли въ Народното Събрание, ако ние не дадемъ гласоветѣ си за тѣхъ.

#### Радикалната партия е наша спасителка?

Не виждате ли и тамъ новомодни лукави карьеристи и скубачи. И тамъ начело стоятъ адвокати, прѣдприемачи, банкери, фабриканти и чиновници—стара крина съ ново дѣно; това сж тѣ които подъ новъ етикетъ искатъ на свой рѣдъ да грабнатъ властта и отидатъ тамъ къдѣто отидоха и другитѣ. Пѣеха ни, че отдолу ще поематъ властта, а недавна недаваха мира на нашитѣ съюзни работници съ своето прѣдложение блокъ да праватъ, отъ царъ Фердинанда властъ да взематъ.

#### За социалиститѣ ли да гласуваме?

Това сж най голѣмитѣ врагове на дребнитѣ собственици. И недавна единъ тѣхенъ прѣдставител въ Софийския Окръженъ Съвѣтъ—Д-ръ Исаковъ каза тия думи:

„Окржния съвѣтъ иска да подкрѣпя селинина дребенъ собственикъ, затова насърдчава, землед. кооперации. Ние трѣбва да оставимъ селенина, пропадващъ дребенъ собственикъ, а да спомагаме на индустрията. Тя е именно тоя отрасълъ който за сега ние трѣбва да поощряваме, за да се засили. А колкото за селенина дребенъ собственикъ, той съсъ и безъ нашата помощъ ще пропадне, безъ да сме въ състояние да му помогнемъ. За това не трѣбва да насърдчаваме земледѣл. кооперации, а индустрията“.

И тѣ изрично пишатъ въ своята програма, че сж противъ частната собственостъ. Разбира се и тѣ криятъ въ агитационитѣ си рѣчи отъ насъ своитѣ замисли. Днесъ тѣ хулятъ стамболовиститѣ, а едно врѣме тѣ твърдѣха, че по хубава партия отъ тѣхъ въ България нѣма—тѣ били модерна боржуазия, защото увеличавали и трупали данацитѣ върху насъ дребнитѣ собственици и съ това насилсвенно спомагали за по-скорошното ни пропадане. А тѣхъ радва пропадането ни, защото по тоя начинъ число на безимотнитѣ се увеличавало и слѣдователно тѣхната армия се уголѣмявала. За тѣхъ стамболовиститѣ бѣха най-модерната партия, защото е най-крадлива. Споредъ социалиститѣ, въ страни къдѣто капиталитѣ били малко, тѣхното натрупване става само по тоя начинъ, именно чрѣзъ ограбване на държавата—нарѣчено отъ тѣхъ прѣдварително натрупване на капиталитѣ.

Ходейки днесъ по селата тѣ нищо друго не ни разправятъ, освѣнъ за виновницитѣ на катастрофата, служейки си тоже съ лѣжи и заблуди, но нищо не ни казватъ, какъ тѣ ще ни спасятъ отъ злото, какво смѣтатъ да направятъ за нашето разклатено поминачно състояние. Ала на службаюшитѣ въ своята партия тѣ ясно очертаха своитѣ искания, съ които ще лѣкуватъ „нашитѣ“ рани. Въ позива си до учителитѣ и другитѣ чиновници, като апелиратъ къмъ тѣхъ за подкрѣпа казватъ имъ, че тѣ щомъ като отидатъ въ Нар. Събрание ще искатъ увеличение на тѣхнитѣ заплати. *Най-малката заплата да бждѣла 1800 лева и отъ тамъ нагоръ да се повишава всеки двѣ години, а не на петъ години както до сега. Второ—да се възвърнатъ всички одрѣжки,  $\frac{2}{3}$  отъ заплатитѣ на чиновницитѣ одрѣжани прѣзъ врѣме на войната*—искания които тъкмо въ тоя моментъ, когато страната е прѣдъ финансовъ фалитъ не само нѣма да ни спасятъ, ами още повече разгромяватъ. Изплащане на одържанитѣ  $\frac{2}{3}$  отъ заплатитѣ—това ще рѣче да се наруши конституцията прѣди всичко, защото ще създаватъ законъ съ обратна сила, а второ да изплатятъ тия одрѣжки ще рѣче да натоварятъ държавния бюджетъ, нашия данакоплатски грѣбъ съ 20 милиона най-малко. Увеличение на заплати, а не намаление, това говорятъ тамъ въ тая партия чуждитѣ на наемното работничество: адвокати и службогонци.

Залѣгватъ ни съ нѣкакъвъ си прогресивно-

подходен данък, но не ни обясняват какъ го искатъ тѣ. Защото ако узнаятъ земледѣлцитѣ собственици, че тѣ искатъ така да бжде нареденъ щото да освободи отъ данъци приходитѣ на труда, а да обложи само ония, които иматъ капиталитѣ, нѣма нито единъ отъ тѣхъ да гласува за социалистическия кандидатъ. Само на земледѣлца имота е явенъ, защото е въ земя, която не може да се тури въ джобъ, а освободятъ себе си отъ данъкъ, тѣхния пай ще падне пакъ върху нашия грѣбъ съ още по-страшна сила.

Ще ли да защитятъ нашитѣ интереси тѣ които нѣматъ педя земя, ни волъ ни конь, ни хамбаръ, ни кола. Какво ще ги е еня тѣхъ, че въ Народното Събрание увеличаватъ поземелния налогъ, данака върху кашата, беглика, че съ закона за реквизицията ни взематъ всичко отъ хамбара, взиматъ воловетѣ, овцитѣ, колата...?—Нищо?

Какво ще сторятъ тѣ за да ни спасятъ отъ пропадането, къмъ което ни тласка държавата? Тоже нищо; нѣщо повече тѣ съвѣтватъ партиитѣ, както виждате, да ни лишатъ отъ всѣка помощъ.

#### Земледѣлци,

Единъ единственъ е пътя за спасение—елате да потърсимъ сила и помощъ въ себе си. Гражданото мнозинство въ страната, ние днесъ сме плячка на всички, но напуснемъ ли партиитѣ, напустнемъ ли ония които 37 години ни лъгаха, ние ще сме гражданата сила, която ще измѣте адвокатята и службогонщината изъ народното събрание и ще го прѣвѣрнемъ на наше

Тамъ, тамъ трѣбва да отидемъ ние и самички, безъ чужда помощъ, не да искаме, а да наложимъ онова, което е необходимо за спасението на страната, за нашето економическо и културно повдигане, за нашето спасение.

Ето защо; ние вашитѣ братя по тегло сдруженитѣ земледѣлци, днесъ отправяме къмъ васъ слѣдния апелъ:

На 24 ноември дайте гласоветѣ си на Българския Земледѣлски Народенъ Съюзъ истенския нашъ защитникъ. Нека да пратимъ заедно тамъ въ Народното Събрание изъ между насъ, наши другари поне 100 души, и бждете увѣрени, че това което сторятъ тѣ за себе си, ще бжде сторено и за насъ, защото нашитѣ болки сж и ваши, защото тѣхнитѣ интереси сж нашитѣ интереси.

Съ Оранжева бюлетина ние трѣбва да пратимъ въ Народ. Събрание плашилото за българския монархизъмъ — борцитѣ отъ V-то Велико Народно Събрание, славната земледѣлска парламентарна група, за да занесатъ тамъ нашата отплата и наложатъ нашата господарска воля.

Истина, истина ви казваме, горчиво ще съжелявате, ако на 24 ноември побѣди не българския земледѣлецъ, а ония които ни разгромиха съ своята катастрофална политика.

Елате на 24 ноември прѣдъ урнитѣ не за да изпѣемъ погребална пѣсенъ надъ България а да извикаме:

**Долу свирепия монархизъмъ. Да живѣе обновена земледѣлска България.**

Отъ сдруженитѣ земледѣлци въ Плевенския окръгъ.

## Ще има ли ревизия.

Агентитѣ на днешното правителство разправятъ на лъво и дъсно за прѣдстояща нѣкаква си ревизия на Букурешкия договоръ, чрезъ който България бѣ ограбена и унижена.

Че правителственитѣ агенти—агитатори и вѣстници, разпространяватъ тия слухове това съвсѣмъ не ни очудва, очудва ни само на вноста на ония, които върватъ на тия умишлено пускани лъжи. И наистина, съ какво ли друго правителството би могло по-добре да залгва проститѣ български избиратели? „Ревизия, ревизия ще издѣйствуваме ние, вика то, само дайте ни довѣрието си на 24 ноември. Не датете ли намъ довѣрието си—пропадна ревизията“.

Ревизия нѣма да има, избиратели-земледѣлци. Не давайте ухо на тия плитко скроени лъжи. Кого боли, отъ великитѣ сили, че насъ въ Букурещъ ни унизили и разпокъсали? Русия ли?, чието интереси ни погребяха въ Букурещъ, или Австрия която похарчи половинъ милиардъ, за да разтури балканския съюзъ. Нито едната, нито другата. Особено Австрия; тя може би никога не е очаквала по-нащливо за нея отъ това стечение на работитѣ.

Балканския съюзъ бѣ съставенъ като орджие на Русия противъ нея. Побѣдител или побѣденъ, тоя съюзъ рано късно щеше нейната глава да чупи. Сърбия и Черна-гора тѣснитѣ отъ нея Босня и Херцеговина, а Ромъния—Трансилвания, Буковина. Тия държави бѣха опасенъ за нея врагъ на южнитѣ ѝ граници. Днесъ тоя опасенъ съюзъ не съществува. Наистина Черна-гора, Сърбия и Ромъния сж пакъ заедно, но жедуващитѣ за реваншъ български патриотари сж въ тѣхния тилъ. И колчемо пѣти тоя новъ съюзъ ще рѣче да нападне Австрия, България ще нахлуе въ Добруджа или Македония. Загрижени да се пазятъ отъ насъ, тѣ никога нѣма да бждатъ опасни за нея.

Може ли тогава австрия да желае, щото откъснатитѣ части отъ българския народъ да му бждатъ повърнати отново, за да прѣстане да търси нѣщо отъ днешнитѣ си врагове? Обединенъ българския народъ

ще рѣче да живѣе въ миръ и съгласие съ своитѣ съсѣди и тогава, когато тѣ ще потеглятъ да взематъ своето си отъ Австрия, той да кротува и запази неутралитетъ. Разпокъсана България е най-добрия австрийски съюзникъ. Залгвани отъ немцитѣ съ „по-добри дни“, дни въ които ще можемъ да си вземемъ Македония и Добруджа, ние днесъ сме единъ безплатенъ назавантинъ на тѣхнитѣ граници, тѣ никога нѣма да ни изпуснатъ изъ ръцѣтъ си. Напротивъ въ интереситѣ на Австрия е щото България да е въ непристанна вражда съ Ромъния, Сърбия, Черна гора и Гърция и тѣкмо затова въ бждащата посланическа конференция тя ще иска не автономия за Македония, не присъединяването на добруджа къмъ България, а даване черковна и училищна автономия на тамошното население, за да тури последния прѣчка за споразумението ни съ тѣхъ и ни държи наежени сръщу имъ.

Новече отъ това българския народъ не бива да очаква; само хапловцитѣ могатъ да очакватъ онова, съ което правителството ги залгва.

Облакъ.

## ДНЕВНИ НОВИНИ.

Противъ социалиста учителъ въ с. Гигень — М. Андрѣевъ, е подадено заявление въ прокурорския паркетъ, съ което се иска даването му подъ съдъ, за гдѣто на 27 октомври въ качеството си на прѣдседателъ на изборното бюро въ с. Гаурене, никополско, е фалшифициралъ резултата отъ избора. Той се обвинява, че замънялъ даванитѣ му отъ избирателитѣ залпени пликосе, за скръпяване съ втори подписъ, съ пликосе попълнени съ правителствени бюлетини и то по слѣдния начинъ: Държи на масата си голъма попивателна хартия, а подъ нея приготвени отъ по-рано пликосе съ правителствени бюлетини и скръпени съ два негова подписи. Когато нена-

деждниятъ избирателъ подаде запечатения си пликъ, той се разписва на него и го покрива съ попивката за да попи мастилото, а слѣдъ това извежда изъ подъ нея отъ своитѣ пликосе. По погрѣшка, той дава единъ отъ готовитѣ пликосе на единъ избирателъ и причинява залавянето си. По късно намиратъ въ училищниятъ нуждникъ десетки пликосе скръпени съ неговия подписъ и попълнени съ земледѣлски бюлетини. Заявлението е подадено отъ сдруженитѣ земледѣлци въ това село. Ще видимъ дали сжда ще касира тоя изборъ.

#### Какво получаваха прѣзъ войната офицеритѣ.

		Получаватъ:		
		мѣсечна заплата	дневни пари	всичко мѣсечно
Генералъ	I разредъ	1500+	1805=	3305 лв.
„	II „	1250+	1350=	2600 „
„	III „	1000+	1080=	2080 „
Полковн.	IV „	900+	720=	1620 „
„	V „	800+	580=	1385 „
Подполк.	VI „	600+	450=	1050 „
Майоръ	VII „	500+	450=	950 „
Капит.	VIII „	400+	450=	850 „
Поруч.	VIII „	275+	360=	635 „
Подпор.	VIII „	250+	360=	610 „

Отъ това излиза, че годишната заплата на генералитѣ прѣзъ време на войната е била 39,600 лева, 31,200 лева и 24,900 лева; годишната заплата на полковницитѣ е била: 20,000 лева, на подполковницитѣ — 12,000 лева, на майоритѣ — 11,400 лева, на капитанитѣ — 10,200 лева, на поручицитѣ — 7,600 лева, на подпоручицитѣ — 7,300 лева.

Внѣ отъ това на офицеритѣ се даваха безплатно прислуга, не правиха имъ се никакви одръжки, хранѣха се безплатно отъ войнишкитѣ казани, изпользваха всичко казионно и привличаха като магнитъ плячката особено по горнитѣ отъ тѣхъ.

Сърбитѣ, които не могатъ да се похвалятъ съ липса на разточителство въ държавата си, даватъ много по скромни заплати. Така наприкладъ тамъ получаватъ:

Генерала	842 лева мѣсечно
Полковника	457 „ „
Майора	375 „ „
Капит. I кл.	262 „ „
„ II „	216 „ „
Поручика	183 „ „
Подпоруч.	150 „ „

А дневно общо на всички изплащатъ по 1½ лева.

Тѣснитѣ социалисти искатъ увеличение на заплатитѣ. Учителитѣ социалисти сж издали едно позивче до колегитѣ си съ което ги канатъ да подкрѣпятъ партията имъ въ прѣдстоящитѣ избори, защото тя въ бждащото народно събрание щела да иска да се увеличатъ учителскитѣ заплати: най малката учителска заплата да бжде 1800 лева и отъ тамъ нагоръ да се увеличава всѣки двѣ години, а не на петъ години, както бѣ до сега. Освнѣ тоя социалистиченъ депутати щѣли да искатъ изплащането на неплащанитѣ прѣзъ време на войната 2/3 отъ заплатитѣ на всички чиновници — нѣщо което ще струва на българския данакоплатецъ най малко 20 милиона лева. Разбира се тоя позивъ е разигратенъ само до чиновницитѣ и учителитѣ, но не и до българския данакоплатецъ-земледѣлецъ защото, ако той узнае това тѣхно желание нѣма да имъ даде нито единъ гласъ.

печат. Караивановъ & Влаховъ—Плевенъ.